

СУЧАСНА СТРУКТУРА РОЗПОДІЛУ ОРТОДОНТИЧНИХ ПАЦІЄНТІВ ЗА ЗВЕРНЕННЯМ

Куроєдова В.Д., Петрова А.В.

Кафедра післядипломної освіти лікарів-ортодонтів
Українська медична стоматологічна академія, м. Полтава
polo_nnipo@ukr.net

Знання кількісних та якісних характеристик сучасних ортодонтичних пацієнтів є суттєво необхідним для розробки та впровадження сучасних обґрунтованих методик діагностики та обстеження пацієнтів з метою оптимізації надання ортодонтичної допомоги вітчизняному населенню.

Метою дослідження було визначити вікові та гендерні особливості пацієнтів, а також оцінити динаміку змін структури розподілу ортодонтичних пацієнтів, що звертались по ортодонтичну допомогу за 20 років.

Матеріали та методи дослідження: Був проведений аналіз 2359 амбулаторних карток: 1296 пацієнтів, що звертались на кафедру післядипломної освіти лікарів-ортодонтів Української медичної стоматологічної академії в 2019 році та 1063 карток, що лікувались на кафедрі післядипломної освіти лікарів-ортодонтів у 1999 році.

Результати дослідження та їх обговорення: Дані, які було отримано з амбулаторних карток пацієнтів в 2019 році, представлені у таблиці 1, а дані карток 1999 року у таблиці 2.

Таблиця 1

Розподіл пацієнтів, що перебували на ортодонтичному лікуванні на кафедрі у 2019 р. за віком та статтю (абсолютна кількість N / відсотки %)

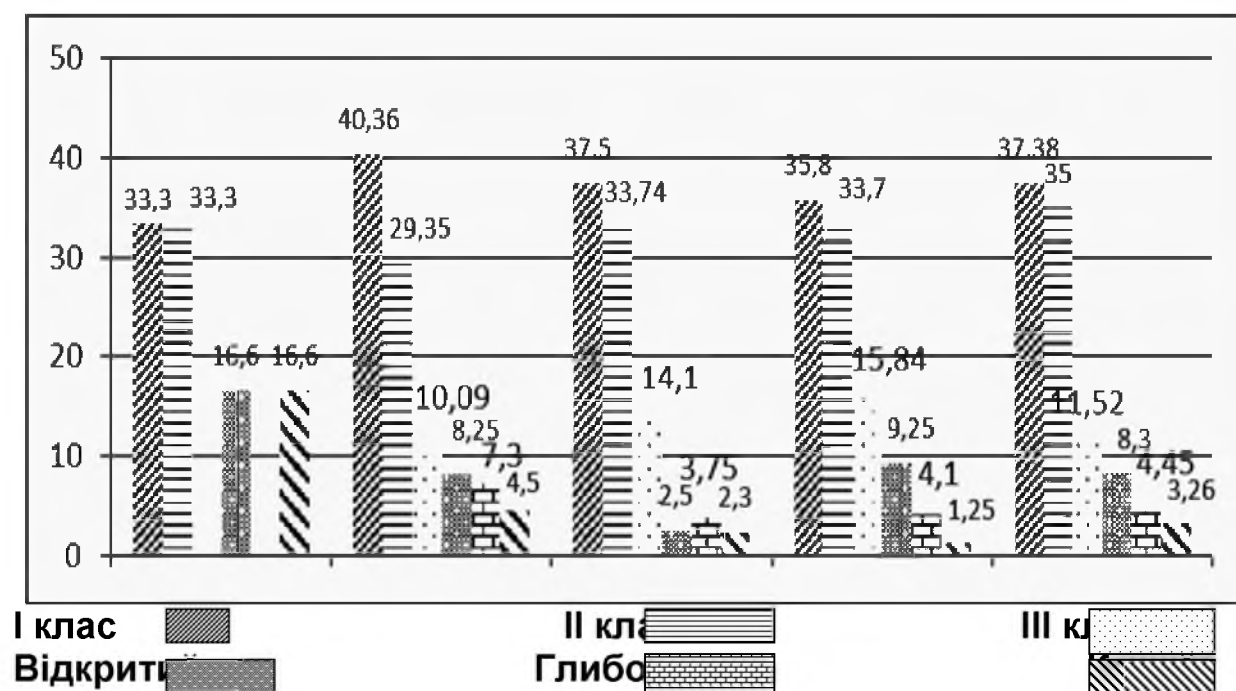
Вікові групи (роки)	Пацієнти (N/%)	Стать	
		Чоловіки (N/%)	Жінки (N/%)
До 6	6/0,4	3/50	3/50
6-8	93/7,2	26/28	67/72
9-13	489/37,7	196/40,1	293/59,9
14-18	415/32,1	146/35,2	269/64,8
Старші 19	293/22,6	80/27,3	213/72,7
Всього	1296/100	451/34,8	845/65,2

Таблиця 2

**Розподіл пацієнтів, що перебували на ортодонтичному лікуванні
на кафедрі у 1999 р. за віком та статтю
(абсолютна кількість N/ відсотки %)**

Вікові групи (роки)	Пацієнти (N/%)	Стать	
		Чоловіки (N/%)	Жінки (N/%)
До 6	15/1,5	6/40,1	9/59,9
6-8	71/6,7	25/35,3	46/64,7
9-13	476/44,8	228/47,9	248/52,1
14-18	301/28,3	104/34,6	197/65,4
Старші 19	200/18,8	61/30,5	139/69,5
Всього	1063/100	424/39,9	639/60,1

По вікових групах розподіл пацієнтів за видом зубощелепних аномалій виглядав наступним чином (рис 1.)

Рис. 1. Розподіл ортодонтичних пацієнтів за віковими групами та видами зубощелепних аномалій (%).

Висновки:

1. Оцінка сучасної структури ортодонтичних пацієнтів за зверненням є необхідним для формування відповідного напрямку розвитку діагностичних та лікувальних заходів.
2. Кількісний аналіз амбулаторних карток пацієнтів показує збільшення кількості пацієнтів за останні 20 років на 9,9% навіть в умовах стрімкого розвитку приватної стоматології.

3. За показниками вікової структури 20 років тому більшість пацієнтів (53%) зверталися в період тимчасового та змінного прикусу. На сьогоднішній день більшість пацієнтів (54,7%) складають дорослі. Така зміна вікової структури ортодонтичних пацієнтів призвела до збільшення пріоритетності використання незнімної апаратури, над знімною.
4. Оцінка гендерної ситуації серед ортодонтичних пацієнтів продовж останніх 20 років показала, що кількість пацієнтів жіночої статі зросла на 5,1%, що підкреслює ріст соціального відношення жінок до свого зовнішнього вигляду та підтверджує соціально-психологічну значущість ортодонтії.
5. Структура ортодонтичних пацієнтів за місцем проживання показала, що діти та підлітки, що потребують ортодонтичної допомоги із сільської місцевості, лікуються в 3 рази рідше, чим місцеві жителі. Така закономірність тримається протягом останніх 20 років та може свідчити про недостатність санітарно-просвітницької роботи серед сільського населення та їх менші соціально-економічні можливості.
6. Як в 1999 році, так і в 2019 році частіше всього звертались пацієнти з патологією прикусу I класу за Енглем (43%). Прикус II класу за Енглем займає за зверненням друге місце (40,5%). Глибокий прикус зустрічається серед пацієнтів в 15,9%. Ця закономірність зберігається незалежно від віку по всіх вікових групах.